

ל"ג בעומר במועצה חוף אשקלון: גל שריפות

בימים ראשון ושני פרץ במועצה האזורית חוף אשקלון גל של שריפות בעקבות מדורות ל"ג בעומר ותנאי מזג האוויר הקשים

אולי זאת העובדה שהשנה חופשת ל"ג בעומר היתה בת יומיים והתחברה גם לסוף השבוע; אולי היה זה מזג האוויר החם והיבש עד מאוד והררי חות המזרחית; ייתכן שזה שילוב של כמה גורמים. בשירותי הכבאות אשקלון ואשדוד, ככל אופן, לא זוכרים כזה ל"ג בעומר, עם כל כך הרבה עבודה ולא מעט שעות של החסרת כמה פעימות לנוכח האש המשתוללת כמוקדים רבים בו זמנית.

נוסף להרבה מאוד מדורות שחלקן יצאו משליטה, ובהן מדורות שהאחראים להן ניינו סו כנראה לשכור שיאים עם ערימות מפי לצתיות של קרשים ואשפה, פרצו דליקות רבות בשטחים פתוחים. הכבאים יודעים למתוח קו ישר בין אירועי ההגה ובין חלק נכבד מאותן שריפות. כמילים אחרות: מדורות שלא טופלו כראוי, לא היו בהשגחה ומארגניהן לא טרחו להשגיח שהן כובו הפכו לשריפות ענקיות שאיימו להגיע בחלק מהמקרים לבתי מגורים ולמפעלים עם חומרים מסוכנים.

בשל גל החום הכבד ואי תנאי מזג האוויר התפרץ גל שריפות בתחומי המועצה האזורית חוף אשקלון. רק ביום ראשון השבוע פרצו שריפות בשלושה מוקדים ברחבי המועצה. זה החל בסביבות השעה שתיים בצהריים, כאשר פרצה שריפה בחורשת אורנים ואקליפטוס הסמוכה לבתי התושבים ביישוב ניצן הוותיק, ואף היתה סכנה ממשית לתושבים ולבתים במקום. אלו שנרתמו לסייע למלאכת הכיבוי היו פלוגה של חיילי גבעתי שהיו ביום מורשת קרב בבית ספר שדה שקמים. הם החלו לסייע בהתזת מים יחד עם תושבי ניצן ומדריכי בית הספר שדה הסמוך, עד להגעת כוחות הכיבוי. עם הגעת הכוחות שמנו שלוש כבאיות אש ובעבודה משולבת ומאומצת של לוחמי האש, שנמשכה כשעתיים, כובתה השריפה. במועצה מעריכים כי הגורם לשריפה הוא חוסר זהירות של ילדים שעסקו בהדלקת מדורות ל"ג בעומר.

שעה קלה לאחר מכן פרצו שריפות נוספות בשמורת מושב נתיב העשרה ובשדות מושב כוכב מיכאל. גם לשם הוזעק כיבוי האש, ולמקום הגיעו לוחמי האש והכבאיות,

שהצליחו להשתלט על הלהבות. ראש המועצה האזורית חוף אשקלון איב פרג'ון פנה אל התושבים בבקשה להימנע מהדלקת מדורות מסוכנות וגדולות ולצמצם את מספר המדורות הדולקות במרחב. "עזרתכם ועזרתכם יסייעו במניעת נזק ופגיעה בנפש וברכוש".

שריפות נוספות פרצו גם באזור לכיש, ובהן שריפה גדולה ליד מושב אמציה שבאזור בית גוברין, שבעקבותיה הורתה המשטרה לפנות את פארק לכיש ממבקרים. "צוותי כיבוי מתחננת אשקלון, קרית גת, אשדוד וקרית מלאכי הוקפצו לטיפול בשריפות ביישוב המלאכי, ביישוב ניצן, בחוף זיקים, מזרחית לקרית גת ובאזור מפעל אינטל", מסר דובר השרות דוד מאיר. גם באשקלון אירעה שריפה - בכניין משרדים במדרחוב. ארבע קומות הכניין פונו מיושביהן. מחקירה ראשונית של שירות הכיבוי עולה כי השריפה פרצה מכשל בתעלת המיזוג.

בגורת אשדוד וסביבתה פרצה ביום ראשון בצהריים שריפה של קוצים, עשבים וחורש ליד ניר גלים ואגן כימיקלים. המפעלים בסיניבה הועמדו על הרגליים ונכנסו לכוננות. "מדובר פה בהצתה או ברשלנות", אומר דובר שירותי הכבאות באזור להב משנה מאיר דוד, "גם לפי כיווני הרוח, הרי שהשריפה לא קרתה מאליה. רוח מזרחית מאוד יבשה, לחות נמוכה מאוד באוויר, עשבייה צפופה וגבוהה שלא טופלה לאחר הגשמים הרבים - כל אלה תרמו להתפתחות של מטען אש מאוד גבוה. מעל עשרה דונמים עלו באש. בגלל הקרבה למפעלים עם חומרים דליקים לא לקחנו שום סיכונים".

בשל החשש מהתפשטות האש למפעלים הכימיים המשטרה סגרה את קטע כביש 41, וביציאה מאשדוד ובכניסה אליה נוצרו פקקים גדולים למשך כמה שעות. באותו זמן בערך פרצה דליקה גם לאורך החלק הצפוני של שדרות הרצל, לא הרחק מפארק לכיש. בו זמנית, פחות או יותר, טיפלו מכבי האש בשריפה ליד מושב עזריקם וביישוב ניצן. "גם כאן מדובר או ברשלנות או בהצתה. ליד עזריקם עלו באש 20 דונם של עשבייה וחורש. השתמשנו בכלים כבדים להסירת האש.

התפשטות האש לשדה חיטה נמנעה על ידי הצוותים שלנו ברגע האחרון. בניצן אותרו שרידים של הרבה מדורות של ל"ג בעומר שנעשו בצורה מאוד רשלנית. למרות הפרסומים הרבים שלנו, אנשים הדליקו ממדורה למדורה והבעירו מדורות בתוך שדה קוצים. כתוצאה מכך נוצרה שריפה שהתפשטה לתוך חורשת עצי אקליפטוס, קרוב למבנה הוותיק של בית ספר שדה שקמים. נלחמנו עם כמה צוותים, ובסיוע המועצה האזורית חוף אשקלון מנענו הגעה לשטח חקלאי ולשטחי מגורים".

דוד מוסיף ש"שריפות לא נוצרות מאליהן. יש קשר ישיר בין מדורות ל"ג בעומר ובין מרבית השריפות. ככלל, היו עוד הרבה מאוד דליקות במרחב לכיש. גם עכשיו (צהרי יום שלישי) האש משתוללת במזרח החבל, ליד מחסום תרקומיא. פה מדובר בשריפה עצומה שכילתה בימים האחרונים כ-50 אלף דונם. יותר מ-20 צוותים עסקו בכיבוי האש יחד עם שישה מטוסי כיבוי. האש התקרבה למושבים אמציה ושקף ולקיבוץ בית גוברין. במקרה הזה מדובר בשילוב של כמה גורמים, כולל אימוץ נים בשטחי אש של הצבא. אנחנו מתריעים על כך שנה אחרי שנה לעשות פסי אש, אבל לצערנו זה לא קורה. אני חושב שהיה גם כדאי להכניס עזרי מרעה לשטחים רבים כדי לדלל את כמויות העשבייה, וזה יסייע למנוע דלי-

קות או לפחות לצמצם את היקפן". דוד מסכם ואומר: "זה היה ל"ג בעומר לוחט במיוחד. אני לא זוכר בשנים האחרונות כזה חג עם כל כך הרבה אירועים".

במהלך קיומו של קומוניזם בראשון בלילה ברחוב נהל לכיש באשדוד נפצע נער בן 17. הוא נכווה בדרגה בינונית בפניו ובפלג גופו העליון לאחר שמכל דלק התלקח והועבר על ידי מר"א לבית החולים שיבא בתל השומר. כתוצאה מריבוי המדורות והשריפות ומזג האוויר האביב הורגשה עלייה ניכרת בזיהום האוויר. היה הרבה מאוד עשן ופיח באוויר שהי קשו על הנשימה בעיקר בשעות הערב והלילה של סוף השבוע ועד יום שני. לפי נתוני איגוד ערים לאיכות הסביבה אשדוד - חבל יבנה שהועברו ל"כאן דרום", בל"ג בעומר השנה היתה עלייה בפליטת החלקיקים לאוויר לעור מת השנה שעברה. בלילה שבין ראשון לשני השבוע נרשם שיא: כמות החלקיקים באוויר הגיעה ל-118 מיקרוגרם למטר מעוקב. ערב לפני כן הרמה הגיעה ל-78 ברגע נתון (התקן היממתי הוא עד 25). לדברי רכז משאבי אוויר באיגוד דורון להב, נראה שתנאי מזג האוויר תרמו תרומה מכרעת לעלייה ברמת חלקיקי פיח וחומרים אחרים באוויר. *

דור גפני בתמונות מוקדי השריפות במועצה האזורית חוף אשקלון צילומים פבל, דיטי הורביץ-ארד

יש קשר ישיר בין מדורות ל"ג בעומר ובין מרבית השריפות להב משנה מאיר דוד